

СТАНОВИЩЕ

относно конкурс за заемане на академична длъжност ”професор” в професионално направление: **5.2. Електротехника, електроника и автоматика**, научна специалност: **“Електротехнологии”**, обявен в ДВ бр. 93 от 26.11.2019 год.

с кандидат: **доц. д-р инж. Бохос Рупен Апрахамян**.

Член на научното жури: **проф. д-р инж. Годор Димитров Ганчев**

1. Обща характеристика на научноизследователската и научно-приложната дейност на кандидата

Доц. Апрахамян е единствен кандидат, подал документи по конкурса за заемане на академичната длъжност (АД) „професор“. Научноизследователската и научно-приложната дейност на кандидата е представена чрез научни публикации и полезни модели, които кандидатът е подал според групите показатели, изискуеми за покриване на единните национални минимални изисквания за заемане на АД „професор“.

Конкретно, за покриване изискванията по групата показатели „В“, кандидатът е представил монографичен труд, издаден 2019 год., който е написан в съавторство с двама съавтори. Представена е справка, доказваща, че доц. Апрахамян има преобладаващ принос при съставянето на монографията – 55%.

За покриване изискванията по групата показатели „Г“, кандидатът е представил списъци с общо 38 научни публикации, от които 3 са самостоятелни и 35 разработени в съавторство. Девет от тези публикации са обособени по показател „Г.7“ – публикации, индексирани в базата данни SCOPUS. (Актуална справка към 21.02.2020 год. показва, че кандидатът е съавтор на общо 20 публикации, индексирани в SCOPUS). Списъкът с нереферирани публикации се състои от 29 заглавия. В съответствие с изискванията на закона за заемане на академични длъжности и правилника за прилагане на закона, кандидатът е представил справки за публикациите, необходими за изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на АД „доцент“ (общо 45 публикации) и за придобиване на ОНС „Доктор“ (общо 5 публикации).

По групата показатели от категория „Д“, по настоящия конкурс са представени списъци с общо 33 цитирания, от които по показател „Д.12“ е представен списък на цитирания в световноизвестни бази данни – 13 бр. По показател „Д.13“ е представен списък с 3 цитирания на публикации, които не са индексирани в световноизвестни бази данни и по показател „Д.14“ - списък със 17 цитирания в издания, които са в нереферирани издания с научно рецензиране.

По групата показатели от категория „Е“, кандидатът е представил информация за:

- (i) „Е.17“ – справка за девет докторанта, на които е бил ръководител, от които трима са успешно защитили, в т.ч. един е ръководил сам и двама е ръководител заедно с втори ръководител;
- (ii) „Е.18“ – справка, удостоверяваща 3 участия в национален научен или образователен проект;
- (iii) „Е.23“ – списък, съдържащ заглавията на 2 университетски учебника, написани в съавторство, от които на един е първи автор;
- (iv) „Е.24“ – списък, съдържащ заглавията на 5 университетски учебни пособия, написани в съавторство, като в 4 кандидатът е водещ автор;
- (v) „Е. 26“ – списък от 5 признати заявки за полезен модел, като в 4 от тях кандидатът е водещ автор.

От представената справка за покриване изискванията по показател „Ж“ е видно, че за последните 3 години кандидатът е бил ангажиран с 1299 лекционни часа, които обхващат 15 дисциплини включени в учебните планове за ОКС „професионален бакалавър“, ОКС „бакалавър“, и ОКС „магистър“.

Съпоставка на представените материали от доц. Апрахамян с минималните национални и институционални изисквания към кандидатите за заемане на АД „професор“ е показана в табличен вид:

Таблица. Справка за предоставените от доц. Апрахамян справки, удостоверяващи изпълнението на минималните условия за придобиване на АД „професор“ по групите показатели за научна област „5. Технически науки“

Група от показатели	Съдържание по показатели	Минимални национални изисквания за придобиване на АД „професор“	Точки доц. Апрахамян
А	Показател 1	50	50
Б	Показател 2	---	---
В	Показател 3 или 4	100	100
Г	Сума от показателите от 5 до 11	200	369
Д	Сума от показателите от 12 до 15	100	173
Е	Сума от показателите от 16 до 28	150	368.3
Ж	Показател 29	120	1299
	Сумарно по всички показатели	720	2359.3

2. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Педагогическата дейност на кандидата във ВУЗ обхваща близо 30-годишен период – в т.ч. общо над 18 години в ТУ-Варна и 12 години във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“. Големия обем от лекционна ангажираност (1299 часа за последните 3 академични години), които обхващат 15 дисциплини от учебните планове за ОКС „професионален бакалавър“, „бакалавър“ и

“магистър“, дават възможност да се заключи, че кандидатът надлежно предава натрупания опит и знания към студентите. Представената справка за издадени 2 учебника и 5 учебни пособия по тематиката на конкурса е отлична атестация за работата на кандидата като преподавател.

3. Основни научни и научноприложни приноси

Кандидатът е представил в синтезиран вид по-съществените приноси в групите публикации, отнесени към показатели „В.3“, „Г.7“, и „Г.8“. В преобладаващата си част приносите на кандидата са с научен и научно-приложен характер, а част от получените резултати са защитени с полезни модели. Приемам така формулираните приноси. Отчитам, че представените в конкурса публикации отразяват значителна по обхват научноизследователска и научно-приложна дейност. Отчитам, че представените в конкурса публикации и полезни модели отразяват автентично обхвата на научноизследователска, научно-приложна и внедрителска дейност на кандидата. Най-голямо значение отдавам на приносите в монографичния труд на кандидата свързани с:

- Изследване на възможностите за повишаване на експлоатационните срокове на контактни повърхности чрез нанасяне на покрития, базирани на титан и титанови съединения (TiN и TiC); Разработени са методики и средства за контролирано нанасяне на покритията, с цел постигане на зададени експлоатационни характеристики на покритията;
- Анализирани са технологичните параметри, влияещи върху качеството на електрическите параметри на различни покрития, нанасяни с цел за удължаване експлоатационния срок на контактни повърхности. Предложени са методи за подобряване на качеството на покритията и методи и средства за контролирано достигане до желаните електрически параметри.

В обобщение, приносите в монографичния труд и представените публикации, могат да се отнесат към категорията: експериментално получени нови данни, доказване с нови средства на вече съществуващи теории и хипотези и потвърдителни данни, създаване на нови методи и стендове, разработени методики за анализ и подобро предсказване на характеристиките на покритията.

Съдейки по състава на авторския колектив на по-голямата част от публикациите, както и личните ми впечатления за кандидата, считам че формулираните приноси отразяват вярно значителния му принос за постигнатите резултати.

4. Значимост на приносите за науката и практиката

Относно значимостта на приносите, формулирани в монографията и публикациите на кандидата, съдя по броя полезни модели и броя на цитиранията от независими автори:

- (1) Разработките на кандидата са довели до 5 полезни модела, което е отличен атестат за практическата полза от дейността на кандидата и увеличава възможността за внедряване на тези достижения в практиката;
- (2) Общо 33 цитирания, от които 18 видими в SCOPUS, предимно от чуждестранни автори, което е индикатор, че разработките на колектива ръководен от доц. Апрахамян са привлекли вниманието на чуждестранни учени, работещи по сходни тематики.

5. Критични бележки и препоръки

Намирам документацията за изключително добре организирана и удобна за проверка на фактологията.

Имам следните препоръки към кандидата, с цел насочване на част от усилията му към:

- **развитие на капацитет за привличане на финансиране** за научните изследвания на колектива, **чрез национални и международни научни проекти.**
- **извоюване на международно признание за научноизследователската си дейност**, чрез увеличаване дела на публикациите в индексирани бази данни и публикации в научни списания с импакт фактор по Thomson Reuters или в списания индексирани в WoS, SCOPUS, IEEE Digital Library и др., с цел подпомагане издигането на ТУ-Варна в академичните рейтингови системи и по-голям принос при институционалната акредитацията на университета и акредитацията на професионално направление 5.2.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представените материали по конкурса дават възможност за обективна и многостранна преценка на качествата на доц. д-р инж. Бохос Апрахаян. Формалната съпоставка на представените документи с единните национални изисквания и правилника на ТУ-Варна за заемане на АД „професор“ недвусмислено доказва, че минималните изисквания са изпълнени, по групата показатели „Е“ повече от двукратно преизпълнени, а групата показатели „Ж“ десетократно преизпълнени.

Посоченото по-горе ми дава основание да предложа на научното жури да подкрепи кандидата. Считам, че доц. д-р инж. Бохос Апрахаян притежава необходимите качества за заемане на АД „професор“ в професионално направление: 5.2 “Електротехника, Електроника, и Автоматика”, научно направление “Електротехнологии”.

Дата: 21.02.2020г.

РЕЦЕНЗЕНТ: _____

/проф. д-р инж. Тодор Ганчев/